

Innkcludering og utenforskap

For å bekjempe mobbing må alle barn og unge oppleve at de er inkludert i de fellesskapene de er en del av. Foreldre og voksne er de viktigste personene for å bidra til inkludering blant barna, bygge vennskap og dermed stoppe mobbing. **Inkludering og vennsksbygging er noe som må øves på akkurat som andre ferdigheter, og for å bli ordentlig god i noe holder det ikke bare å øve seg i skoletiden, vi må øve oss på fritiden også.**

1. Snakk hyggelig hjemme

Foreldre er barnas viktigste rollemodell. Hvordan vi snakker sammen hjemme, er med på å forme barnas oppfatning av hva som er greit og ikke greit. Når noe er vanskelig eller vondt, trøst og gi barnet ditt støtte. Forsøk å spørre og gå dypere for å forstå hva som egentlig har skjedd. Ikke snakk negativt om andre barn, om foreldrene deres, om læreren eller om skolen. Bekymringer bør heller tas opp direkte med barnehagen.

2. Lek på kryss og tvers

Når et barn leker med andre barn i ulike grupperinger, får de lekeopplevelser som er med på å gi trygghet, mestring og læring. De får prøve nye måter å tenke på, være på og leke på, samtidig som flere barn får være med i leken. Vi voksne kan legge til rette for flere slike lekeopplevelser.

3. Sørg for at alle er invitert

Det kan være vondt å ikke bli invitert i bursdag eller på fest. Vi voksne må sørge for at ingen faller utenfor. Inviter alle barna på avdelingen eller i klassen, alle jentene, alle guttene eller en annen inkluderende inndeling. Snakk om bursdagsregler på foreldremøtet. Hva skal til for at alle opplever å være inkludert? Hvordan kan dere foreldre samarbeide med barnehagen og skolen for å lykkes med dette? Det beste du kan gjøre for eget barn, er også å gjøre noe for andres barn.

4. Hjelp barna å være modige

Det krever mot, trygghet og øvelse å stå imot utestenging, å invitere andre med i leken og å si fra hvis noen blir dårlig behandlet. Lær barnet ditt at det er viktig å ikke plage og ekskludere andre, og at det er like viktig å prøve å hjelpe eller si fra til en voksen hvis man ser at noe vondt skjer. Jo flere som gjør det, jo vanskeligere blir det å stenge noen ute eller plage andre. Fortell barna at de har rett til å si ifra

5. Vær åpen, positiv og lyttende!

Det kan være vanskelig å fortelle til andre at ens eget barn er alene og trenger venner. Det kan også være vanskelig å være åpen om at eget barn plager eller stenger andre ute. Unngå å bruke ord som «mobber» og «mobbeoffer». Ofte er situasjonen mer uklar og komplisert enn vi først tror. Vis at du er åpen og forstår - da blir det lettere for andre å fortelle og for deg å hjelpe. Mobbing er handlingsmønstre som kan endres med støtte og hjelp fra voksne

